

«обрушивается» сразу, поскольку она является следствием снижения тонуса резистивных сосудов.

Теперь станут ясны основные принципы лечения разных видов ОНК: повышение сократительной способности миокарда с помощью β_1 -адреномиметиков при острой сердечной недостаточности, восполнение ОЦК при острой гиповолемии и использование α_1 -адреномиметиков с инфузионной терапией для приведения в соответствие объема сосудов и ОЦК при острой сосудистой недостаточности. Не лишне здесь повторить, что при эффективном лечении во всех случаях АД повышается, хотя такая задача не ставится, а все меры направлены на нормализацию СВ, то есть АД является показателем степени компенсации работы системы кровообращения, но никак не интегральным показателем. Естественно, перечисленные принципы — только основные, но не все. Более подробно лечение ОНК, по нашему мнению, целесообразнее разбирать в теме «Шок».

(Результаты). После внедрения на кафедре медицины неотложных состояний, анестезиологии и интенсивной терапии ХНМУ описанных выше приемов преподавания отмечен рост интереса как студентов, так и интернов к дисциплине «Анестезиология и интенсивная терапия». Возросло умение логически мыслить, что в работе анестезиолога крайне важно. Количество оценок «хорошо» и «отлично» увеличилось до 84,9 %. Оценки «удовлетворительно» и ниже, по нашему мнению, чаще всего были связаны с особенностями личности студента или интерна и были обусловлены полным отсутствием интереса к медицине, то есть такие учащиеся были случайными в медицине людьми.

Выводы.

1. Для успешного обучения в интернатуре необходимо освежение знаний, полученных интернами до поступления в интернатуру.
2. При обучении интернов-анестезиологов целесообразно использование различных наглядных моделей изучаемых функций организма.

ЛИТЕРАТУРА

1. Зильбер А.П. Этюды критической медицины. Том 1. Медицина критических состояний. Общие проблемы. Петрозаводск, 1995. С. 84.
2. Михневич КГ. Мощность кровотока. Медицина неотложных состояний. 2014;7(62):134-7.
3. Михневич КГ, Волкова ЮВ, Хартанович МВ, Лизогуб МВ. Енергетичні аспекти кровообігу. Монографія. СПД ФО Степанов ВВ, «Планета-Принт». Харків, 2020. 165 с.

УДК: 378.018.43:37.147.091.31/.39:81:378.6:61

Некрашевич Т. В.

Харківський національний медичний університет АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті проведено теоретичний аналіз аспектів формування лінгвістичної компетентності студентів-медиків та здійснено теоретичне обґрунтування сутнісних характеристик. У дослідженні виявлено, що важливим напрямком процесу освітньо-професійного становлення студентів-медиків є лінгвістична складова підготовки. Визначено поняття лінгвістична компетентність майбутніх

медиків. Дистанційне навчання ідентифіковане як форма освіти, що забезпечує інтерактивну взаємодію викладача і студента, на базі використання традиційних та сучасних інформаційних технологій в процесі вивчення лінгвістичних дисциплін.

Ключові слова: інтенсифікація навчального процесу, лінгвістична компетентність, професійна підготовка, студент-медик, засоби освіти, дистанційне навчання.

В статті проведено теоретичний аналіз аспектів формування лінгвістичної компетентності студентів-медиків і здійснено теоретичне обґрунтування суттєвих характеристик. В дослідженні виявлено, що важливим напрямком процесу освітньо-професійного становлення студентів-медиків є лінгвістична складова підготовки. Визначено поняття лінгвістичної компетентності майбутніх медиків. Дистанційне навчання ідентифіковано як форма освіти, що забезпечує інтерактивне взаємодія викладача і студента, на базі використання традиційних і сучасних інформаційних технологій в процесі вивчення лінгвістичних дисциплін.

Ключевые слова: интенсификация учебного процесса, лингвистическая компетентность, профессиональная подготовка, студент-медик, средства образования, дистанционное обучение.

The article analyzes the aspects of the formation of linguistic competence of medical students and provides a theoretical justification of the essential characteristics. The study found that an important area of the process of educational and professional development of medical students is the linguistic component of training. The concept of linguistic competence of future physicians is defined. Distance learning has been identified as a form of education that provides interactive interaction between teacher and student, based on the use of traditional and modern information technology in the study of linguistic disciplines.

Key words: intensification of educational process, linguistic competence, professional training, medical student, means of education, distance learning.

Постановка проблеми. Характерні кардинальні зміни, що відбуваються у державі та суспільстві, проблеми наукової та технічної реорганізації світу висувують на ринку праці, а зокрема, для майбутніх фахівців, нові вимоги. Сьогодні суспільство ставить завдання мобільності перед системою вищої освіти підготовки фахівців, а саме майбутніх спеціалістів медичних спеціальностей, які б мали фундаментальні знання, вміння та навички, вміли адаптуватися до нових вимог, що виникають в суспільстві, а також постійно були готовими поповнювати професійні знання та удосконалювати комплекс компетентностей відповідно до свого фаху. Лінгвістична компетентність є однією зі складових ключових компетентностей майбутніх медиків, тому що забезпечує кваліфіковану обізнаність у полікультурному просторі, міжнародній професійній взаємодії, а також є частиною комплексу soft skills. Поступовий перехід навчання від традиційної форми до змішаної, а також корективи, які вносять супутні проблеми в суспільстві, призводять до актуалізації використання дистанційного навчання. Для закладів вищої медичної освіти постає питання збереження якісного рівня підготовки студентів-медиків, зокрема, формування лінгвістичної компетентності в умовах дистанційної форми навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна кількість досліджень

провідних українських та зарубіжних науковців, присвяченій проблематиці формування лінгвістичної компетентності студентів-медиків: В. С. Кушнір, О. В. Новікова, Б. А. Воронкова, А. О. Варданян та ін.; інтенсифікації навчального процесу та вивчення професійно-орієнтованої термінології: О. Ф. Александрова, В. М. Александров, Л. Колток, Н. Б. Бурдейна, Т. П. Голуб та ін.; особливості впровадження дистанційної форми навчання: Л. В. Ткачук, І. Л. Шинковська, В. М. Прибилова та ін.

Формулювання мети статті. Визначення аспектів формування лінгвістичної компетентності студентів закладів вищої медичної освіти, розгляд системи реалізації дистанційного навчання та її вплив на професійну підготовку майбутніх фахівців, визначає мету нашої роботи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Навчання лінгвістичних дисциплін у закладах вищої медичної освіти є важливим чинником у забезпеченні інтегративних можливостей студентів і випускників вищих навчальних закладів. Одним зі шляхів удосконалення процесу навчання мовних дисциплін є інтенсифікація навчального процесу. Поняття інтенсифікації навчання розглядається з 60-х років минулого століття. У словнику знаходимо, що поняття «інтенсифікація (франц. *intensification*, від лат. *intensio* – напруження, посилення) – це сукупність заходів, спрямованих на посилення, збільшення напруженості, продуктивності, дієвості» [4]. Науковець Т. П. Голуб зазначає, що «інтенсифікація навчання трактується як спосіб досягнення максимальної ефективності за мінімально можливий проміжок навчального часу і за мінімальних витрат зусиль студентів, тобто, по суті, інтенсифікація полягає у збільшенні кількості матеріалу, який опрацьовується на заняттях, і забезпеченні глибини його засвоєння за одиницю часу» [3]. Науковець та відомий педагог Ю. Бабанський у своєму дослідженні інтенсифікації навчального процесу визначає декілька основоположних чинників, що є запорукою успішної реалізації ефективного навчання, а саме: «підвищення цілеспрямованості навчання; посилення мотивації студентів; підвищення інформативної ємності змісту освіти та впровадження інноваційних технологій» [1]. Науковець Л. Колток зазначає, що «інтенсивна організація навчального процесу передбачає оперативний зворотний зв'язок, швидке отримання інформації від ефективності вживаних заходів і таке ж оперативне регулювання та корекцію навчання» [5, с. 280]. Інтенсифікація навчання лінгвістичних дисциплін у закладах вищої медичної освіти проявляється: у збільшенні годин навчальних курсів, у впровадженні інтерактивних технологій на заняттях, у самоконтролі та збільшенні годин самостійної роботи студентів та ін.. Враховуючи вищеподані трактування та операючись на дослідження інших провідних науковців, відмітимо, що одним із факторів вибору підходу інтенсифікації навчального процесу у вищій школі є стрімкий розвиток нових інформаційних технологій та значна кількість програмних продуктів, орієнтованих на потреби освіти. Завдання інтенсифікації навчального процесу частково вирішує дистанційна форма навчання. Адже основою використання такої форми едукативної діяльності є використання інформаційних технологій.

Дистанційна освіта в закладах вищої медичної освіти у 2020 році зайняла монополіне місце серед форм навчання, що зумовлено соціальними процесами у суспільстві. Як зазначають науковці І. Л. Шинковська та І. П. Заєць «успішність дистанційного навчання залежить від ефективної його організації, від керівництва самим процесом і майстерності викладачів, що

приймають в ньому участь» [7]. Ефективним вирішенням дистанційного навчання може стати мультимедійний курс, який включає теоретичну, практичну та оцінну частини і слугує неперервним дидактичним циклом [2]. Окрім того, додатковими складовими дистанційного навчання слугують навчальні додатки: Kahoot, Quizlet та ін.. Також вагомим доробком є інструменти Google, платформа для проведення консультацій та обговорення Zoom, освітня платформа Moodle та ін..

Науковець В. С. Кушнір розглянув модель лінгвістичної компетентності майбутніх медиків та визначив, що «професійно орієнтована лінгвістична компетентність майбутніх медиків – це інтегральна якість особистості майбутніх фахівців медичної галузі, яка містить сукупність лінгвістичних знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій, мотивів, емоційно-вольових процесів професійно-особистісної комунікації, спрямована на ефективне здійснення професійної діяльності» [6, с. 72-73]. На нашу думку, аспекти формування лінгвістичної компетентності студентів-медиків прямо пропорційно залежать від компонентного складу наведеної моделі. Визначимо провідні аспекти: знання системи мови (фонетичні, лексичні, граматичні, орфографічні, стилістичні норми), мотиваційна складова удосконалення лінгвістичних знань, умінь та навичок, оперування лінгвістичними знаннями в професійній діяльності, навички професійної комунікації.

Професійно орієнтованою лінгвістичною дисципліною при підготовці майбутніх фахівців медичних спеціальностей є латинська мова та медична термінологія. В основі лексики фахівця-медика – латинські та грецькі терміни, як він використовує в професійній діяльності.

Підсумовуючи вищесказане, зазначимо, що формування лінгвістичної компетентності студентів вищих закладів медичної освіти в процесі вивчення дисципліни латинської мови та медичної термінології в умовах дистанційного навчання залежить від інтерактивного комплексу, сформованого викладачами, застосування комунікаційних технологій, освітніх додатків в процесі навчання, що, в певній мірі, реалізує інтенсифікацію навчального процесу і підвищує рівень підготовки компетентного фахівця.

Висновки. На основі теоретичного аналізу науково-педагогічних джерел охарактеризовано зміст основних понять дослідження. Встановлено, що сучасні вимоги, які висуваються до компетентної підготовки майбутніх медиків зумовлюють необхідність застосування інтенсифікації вищої освіти та використання дистанційного навчання. Формування лінгвістичної компетентності студентів-медиків в умовах дистанційного навчання має на меті збереження та удосконалення знань системи латинської мови та медичної термінології, вміння застосовувати знання та навички у професійній діяльності та здійснюється на основі використання та провадження сучасних інтерактивних платформ, додатків дистанційного навчання.

Перспективи подальших досліджень. Перспективи подальших розвідок у даному питанні полягатимуть у дослідженні ефективності змішаного навчання лінгвістичних дисциплін у закладах вищої медичної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабанский Ю. Интенсификация процесса обучения / Ю.Бабанский. – М: Знание, 1987. – 78 с.
2. Биков В. Ю., Кухаренко В. М., Сиротенко Н. Г. та ін. Технологія

створення дистанційного курсу. Навч. посібник / За ред. В. Ю. Бикова та В. М. Кухаренка. К.: Міленіум, 2008. 324 с.

3. Голуб Т. П. . Інтенсифікація навчання англійської мови студентів немовних спеціальностей. Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов». Київ, 2015. URL: <http://interconf.fl.kpi.ua/node/1254> (дата звернення: 30.10.2020).

4. Енциклопедія сучасної України. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=12399 (дата звернення: 30.10.2020).

5. Колток Л. Інтенсифікація навчально-виховного процесу як складова модернізації освіти вищої школи. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 14. Дрогобич, 2015. С.275-282.

6. Кушнір В. С. Модель професійно орієнтованої лінгвістичної компетентності майбутніх медиків. Збірник наукових праць №23. Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка. Київ. Київський університет імені Бориса Грінченка. 2015. С.71-76.

7. Шинковська І. Л., Заєць І. П. Особливості дистанційного навчання в системі вищої освіти. Збірник статей учасників XV Всеукраїнської практично-пізнавальної конференції «Наукова думка сучасності і майбутнього». Громадська організація «Вектор пошуку». URL: <http://naukam.triada.ua> (дата звернення: 30.10.2020).

УДК 811.11124:61

Нетребчук Л.М., Скуратова Т.Ф.

Одеський національний медичний університет

ГОЛОВНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

У статті розглянуто головні тенденції та шляхи утворення медичних термінів. Увага приділяється основним способам словотворення в клінічній термінології.

***Ключові слова:** термін, медична термінологія, клінічна термінологія, продуктивні способи словотворення.*

В статье рассмотрены основные тенденции и пути образования медицинских терминов. Внимание уделяется основным способам словообразования в клинической терминологии.

Ключевые слова: термин, медицинская терминология, клиническая терминология, продуктивные способы словообразования.

The article discusses the main tendencies and ways of medical terms formation. The attention is paid to the main ways of word formation in clinical terminology.

Key words: term, medical terminology, clinical terminology, productive ways of word formation.

Постановка проблеми. У медичній термінології ми спостерігаємо два абсолютно різних явища: дуже точно розроблена, стандартизована на міжнародному рівні анатомічна термінологія та клінічна термінологія всіх галузей медицини, яка постійно поповнюється новими термінами і потребує уніфікації та стандартизації. Було створено Міжнародну класифікацію хвороб, але це лише технічний інструмент, що використовується для статистичних цілей. Проблема уніфікації медичної термінології залишається досі відкритою та актуальною.